

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.1.2018
COM(2018) 24 final

2018/0008 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om nyckelkompetenser för livslångt lärande

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2018) 14 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

I Europas samhällen och ekonomier sker idag stora förändringar i fråga om arbetsmarknad och befolkningsutveckling, även genom digitala och tekniska innovationer. Många av dagens arbeten fanns inte för tio år sedan och många nya anställningsformer kommer att utvecklas i framtiden. I *Vitbok om EU:s framtid och vägen dit* framhåller kommissionen att ”Troligen kommer de flesta barn som börjar grundskolan i dag att jobba med nya typer av uppgifter som inte finns ännu” och att det kommer att krävas ”omfattande investeringar i kompetens och en genomgående omprövning av systemen för utbildning och livslångt lärande” för att hantera detta¹.

Utbildning är en del av lösningen för att se till att fler människor har anständiga arbetsvillkor, bättre svara på ekonomins kompetensbehov och stärka EU:s motståndskraft. I och med de snabba tekniska framstegen och de förändringar i jobbprofiler och kompetenskrav som detta medför måste det livslånga lärandet bygga på nära samarbete och synergier mellan industrin och utbildnings- och lärandemiljöer. Samtidigt måste utbildningssystemen anpassas till denna verklighet. Framför allt räcker det inte längre att utrusta ungdomar med en fast uppsättning färdigheter eller kunskaper, utan de måste också utveckla motståndskraft, bred kompetens och förmåga att anpassa sig till förändringar². I det perspektivet är behovet och värdet av ett livslångt lärande där människor skaffar sig ny och mer relevant kompetens hela livet mer tydligt än någonsin.

I Romförklaringen den 25 mars 2017 utfäster sig ledarna för 27 medlemsstater, Europeiska rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen att sträva efter ett EU ”där ungdomar får den bästa utbildningen och kan studera och få arbete över hela kontinenten”³.

Vårt samhälle och vår ekonomi är starkt beroende av högutbildade och kompetenta människor. Färdigheter som kreativitet, kritiskt tänkande, initiativförmåga och problemlösning är viktiga för att hantera komplexiteten och förändringarna i dagens samhälle. I diskussionsunderlaget *Hur vi bemöter globaliseringen* konstateras att det finns ett behov av nya vägar till lärande och mer flexibla utbildningsmodeller i ett samhälle som blir alltmer rörligt och digitalt, och i diskussionsunderlaget *EU:s sociala dimension* betonas vikten av att ha rätt uppsättning färdigheter och kunskaper för att upprätthålla den nuvarande levnadsstandarden i EU⁴. Klimatförändringarna och de begränsade ekologiska resurserna i kombination med ekonomisk och social ojämlikhet innebär att hållbar utveckling är en utmaning som måste ligga till grund för all mänsklig aktivitet.⁵

Som tydligt framgick av kommissionens meddelande om att stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur⁶ bör ett europeiskt utbildningsområde underlätta samarbete och rörlighet för elever eller studenter, utbildningspersonal och utbildnings- och

¹ Se Europeiska kommissionens (2017) Vitbok om EU:s framtid och vägen dit, https://ec.europa.eu/commission/white-paper-future-europe-reflections-and-scenarios-eu27_sv

² Vitbok om EU:s framtid och vägen dit, se fotnot 1

³ Romförklaringen den 25 mars 2017, <http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>

4 Europeiska kommissionen (2017): *Diskussionsunderlag – Hur vi bemöter globaliseringen*, https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_sv

5 Strategiskt meddelande från EPSC (13/2016) *The Future of Work*, Rådets slutsatser om utbildning för hållbar utveckling, november 2010, https://ec.europa.eu/epsc/file/strategic-note-13-future-work_en

6 Meddelande från kommissionen: Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur Europeiska kommissionens bidrag till toppmötet i Göteborg den 17 november 2017, [COM\(2017\) 673](https://ec.europa.eu/epsr/meetings/strategic-note-17-future-work_en)

yrkesutbildningsinstitutioner. Detta grundar sig på medlemsstaternas gemensamma intresse av att ta vara på utbildningens och kulturens hela potential som drivkraft för jobb, social rättvisa och ett aktivt medborgarskap och ett sätt att uppleva den europeiska identiteten i hela dess bredd. Det är ett svar på den ökade rörligheten på den europeiska arbetsmarknaden, behovet av att investera allt mer i språkutbildning, digital kompetens, entreprenörskap och kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. I uppföljningen efterfrågade Europeiska rådet i december 2017 bland annat en undersökning av vilka åtgärder som kan inriktas på kompetensutmaningarna i samband med digitalisering, cybersäkerhet, mediekompetens och artificiell intelligens och behovet av en strategi för utbildning som är inkluderande, baserad på livslångt lärande och innovationsdriven⁷.

I skarp kontrast till dessa krav visade de senaste Pisa-resultaten från OECD att en av fem elever i EU har otillräckliga kunskaper i läsning, matematik eller naturvetenskap⁸. Det är oroväckande att tendensen till låga resultat förvärrades i EU som helhet mellan 2012 och 2015. I de länder som under 2012 deltog i OECD:s undersökning PIAAC (programmet för internationell utvärdering av vuxnas kompetens) har mellan 4,9–27,7 % av de vuxna bara färdigheter på den lägsta nivån av läskunnighet och 8,1–31,7 % på den lägsta nivån av matematik.⁹

Dessutom har 44 % av EU:s befolkning låg eller ingen (19%) digital kompetens¹⁰ trots att de snabba tekniska och digitala förändringarna har en genomgripande inverkan på våra ekonomier och samhällen. Ekonomins snabba digitala omvandling betyder att nästan alla arbetsuppgifter i dag kräver någon form av digital kompetens. Detsamma gäller deltagandet i samhällslivet. Digital kompetens är numera lika viktig som läskunnighet och matematikkunskaper. Därför behöver EU människor med digital kompetens som inte bara kan använda denna teknik utan även har innovationskapacitet och kan leda användningen.

Den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter innebär att alla har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande¹¹. Att inte ha den kompetens som krävs för att vara delaktig i samhället och på arbetsmarknaden ökar risken för arbetslöshet, fattigdom och socialt utanförskap. Det är en hämsko för en hållbar tillväxt för alla, likväl som för näringslivets konkurrenskraft och innovation. Forskningen visar att en förbättring av grundläggande färdigheter i läskunnighet, matematik och digital kompetens går hand i hand med kompetensutveckling i fler nyckelkompetenser, och det finns en särskilt stark koppling till personlig utveckling, utveckling av inlärningsförmåga och medborgerlig kompetens¹².

År 2006 antog Europaparlamentet och rådet rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande¹³. I den rekommenderades medlemsländerna att förbättra tillgången till nyckelkompetenser för alla som en del av strategierna för livslångt lärande. I bilagan *En europeisk referensram för nyckelkompetenser* definierades den kompetens som alla individer behöver för personlig utveckling, sysselsättning, social integration och ett aktivt medborgarskap. Medlemsländerna ombads att använda referensramen för att se till att grundläggande utbildning ger alla unga de verktyg som behövs för att tillägna sig

⁷ Slutsatserna från Europeiska rådets möte (14 december 2017), [EUCO 19/17](#)

⁸ OECD (2016), Pisaresultat 2015, <https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf> Europeiska kommissionen (2016), Pisa 2015: EU:s resultat och preliminära slutsatser om utbildningspolitiken i Europa, https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/pisa-2015-eu-policy-note_en.pdf

⁹ Europeiska kommissionen (2016), Utbildningsöversikt s 81, http://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2016_en.pdf

¹⁰ Europeiska kommissionens digitala resultattavla för 2017, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-scoreboard>

¹¹ Meddelande från kommissionen: En europeisk pelare för sociala rättigheter [COM\(2017\) 250](#)

¹² OECD (2015): *Skills for Social Progress: The Power of Social and Emotional Education*, <http://www.oecd.org/edu/skills-for-social-progress-9789264226159-en.htm>

¹³ Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (2006/962/EG)

nyckelkompetenser på en nivå som gör att de är rustade för vuxenlivet och att vuxna kan utveckla sina nyckelkompetenser och hålla dem aktuella livet igenom.

Sedan 2006 har metoderna för undervisning och inläring utvecklats snabbt: ökad användning av teknik, utökad distansutbildning och mer informellt lärande med hjälp av mobil digital utrustning påverkar möjligheterna att skaffa sig kompetens. Erfarenheterna under de senaste tio åren har visat att utbildnings- och lärandemiljöerna måste utnyttja dessa nya möjligheter bättre för att aktivt stödja kompetensutveckling under hela livet. Inlärningsupplevelsen måste berikas med samarbete mellan formella och icke-formella lärandemiljöer för alla som utbildar sig och inom alla ämnesområden. Detta kan uppnås genom att man främjar tvärdisciplinärt lärande, efterforskningsbaserat lärande, praktik och lärande på arbetsplatsen.

Målet med den föreslagna rekommendationen är att förbättra utvecklingen av nyckelkompetenser för alla under hela livet och att främja de åtgärder som krävs för att detta mål ska uppnås. Den uppmuntrar medlemsstaterna att bättre förbereda människorna för en arbetsmarknad i förändring och för ett aktivt medborgarskap i mer diversifierade, digitala och globala samhällen med ökad rörlighet, och att utveckla lärandet för alla stadier i livet. Framför allt uppmanar den till investeringar i grundläggande färdigheter, digital kompetens, entreprenörskap och språkkunskaper för att alla ska kunna delta aktivt i samhället och ekonomin. Den uppmanar också till investeringar i kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik för att stimulera vetenskapliga kunskaper och göra det mer attraktivt att söka sig till yrken inom dessa områden. Den föreslagna rekommendationen ersätter den rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande som Europaparlamentet och rådet antog 2006¹⁴. Rekommendationen kommer att

- stödja genomförandet av den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter som understryker att ”var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet” och den fjärde principen som stärker rätten att få ”individ Anpassat stöd i rätt tid för att förbättra sina utsikter till anställning eller egenföretagande”, inbegripet rätten ”att få hjälp med att söka arbete, utbilda eller omskola sig”,
- stödja utvecklingen av ett europeiskt utbildningsområde genom en samsyn på de nyckelkompetenser som alla behöver, rörlighet för elever eller studenter och utbildningspersonal och genom att särskild stödja utvecklingen av språkkunskaper för att underlätta rörlighet och samarbete inom Europa,
- stödja utvecklingen av entreprenörskompetens för att utveckla väsentliga färdigheter och attityder, däribland kreativitet, initiativförmåga, samarbetsförmåga, riskbedömning och ansvars känsla,
- möta de förändrade kraven på kompetens, däribland grundläggande färdigheter, digital kompetens, kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik och lyfta fram åtgärder som stöder kompetensutveckling på dessa områden,
- framhålla den roll som aktivt medborgarskap, delade värderingar och grundläggande rättigheter spelar,
- integrera resultaten av FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling och den drivkraft som kommer ur FN:s fjärde mål för hållbar utveckling – Utbildning 2030,

¹⁴

(2006/962/EG), se fotnot 13.

- bistå medlemsländerna, utbildnings- och lärandemiljöer och utbildningspersonal när det gäller att bättre stödja utvecklingen av kompetenser genom att ta fram god praxis för att stödja utvecklingen av nyckelkompetenser,
- bidra till utarbetandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete genom att främja en samsyn på nyckelkompetenser, och
- stödja användningen av europeiska finansieringskällor som Erasmus+, de europeiska struktur- och investeringsfonderna och Horisont 2020.

Det medföljande arbetsdokumentet ger ytterligare belägg avseende de erfarenheter som gjorts i samband med genomförandet av 2006 års rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande, analysen som ligger till grund för den nya rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande samt exempel på befintliga politiska strategier och projekt som stöder kompetensutveckling i ett perspektiv av livslångt lärande.

Bakgrund

Nyckelkompetenser är de kompetenser som alla individer behöver för personlig tillfredsställelse och utveckling, anställning, social inkludering och aktivt medborgarskap. De består av *kunskaper, färdigheter och attityder* och är något mer än enbart (teoretisk) ”kunskap”.

I 2006 års europeiska referensram för nyckelkompetenser för livslångt lärande (nedan kallad *referensramen*) definierades åtta nyckelkompetenser:

- Kommunikation på modersmålet
- Kommunikation på främmande språk
- Matematiskt kunnande och grundläggande naturvetenskaplig och teknisk kompetens
- Digital kompetens
- Lära att lära
- Social och medborgerlig kompetens
- Initiativförmåga och företaganda
- Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer

Sedan det antogs har referensramverket och dess underliggande koncept använts av medlemsländer och andra aktörer. En majoritet av medlemsländerna har genomfört reformer på området. Dessa reformer är av vitt skilda slag och medlemsländerna har också anpassat definitionen av nyckelkompetenser under årens lopp. De flesta reformerna har skett inom skolundervisningen eller yrkesutbildningen. Man har sett framsteg med nyckelkompetenser som är lätta att relatera till traditionella skolämnen, som exempelvis kommunikation på modersmålet och främmande språk eller matematikkunskaper snarare än med sådan kompetens som sträcker sig över gränserna för dessa traditionella ämnen, exempelvis inlärningsfärdigheter, entreprenörskompetens eller social och medborgerlig kompetens¹⁵.

Utbildnings- och lärandemiljöer ställs inför utmaningar vid tillämpningen av kompetensorienterade strategier för undervisning och inläring. Att gå från en relativt statisk utformning av läroplaner till en dynamisk definition av vilka kunskaper, färdigheter och

¹⁵

Europeiska kommissionen (2017) *Review of the 2006 framework of key competences for lifelong learning*, en litteraturoversikt https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/key-competences-consultation-2017-strategy_en.pdf

attityder som inläraren måste utveckla genom hela inlärningsprocessen kräver ett paradigmskifte inom utbildning och lärande som påverkar både organisation och bedömning.

Dessutom är kompetensbehoven inte statiska, utan de förändras livet igenom. Den kompetens som man har tillägnat sig i skolan behöver utvecklas för att fortsätta vara adekvat. Att uppdatera kompetensen och tillägna sig ny allteftersom behoven förändras är en livslång process. Därför behöver alla få möjlighet till kompetensutveckling under hela livet.

Denna rekommendation lägger inte bara fram en uppdaterad europeisk referensram för nyckelkompetenser för livslångt lärande utan ger också en översikt över god praxis som stöder utvecklingen av kompetensorienterade strategier inom utbildning och lärande, även icke-formellt lärande, i ett livslångt perspektiv.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) ger tydlig prioritet åt utveckling av ”relevanta och högkvalitativa kunskaper, färdigheter och kompetenser, som utvecklas genom livslångt lärande, med fokus på läranderesultat som främjar anställbarhet, innovation, aktivt medborgarskap och välmående”¹⁶.

Kommissionen meddelande *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur*¹⁷ uppmanar till investeringar i människor och deras utbildning och till att säkerställa utbildningsystem som hjälper alla att få den kunskap, de färdigheter och kompetenser som anses väsentliga i dagens värld. I meddelandet görs även en stark koppling mellan en samsyn på de kompetenser som alla behöver och upprättandet av ett europeiskt utbildningsområde.

Översynen av rådets rekommendation om nyckelkompetenser från 2006 aviserades i *En ny kompetensagenda för Europa* för att utveckla en delad och uppdaterad syn på nyckelkompetenserna, främja deras införlivande i läroplaner och tillhandahålla stöd för att bättre utveckla och bedöma dem¹⁸.

I initiativet Att investera i Europas unga som antogs den 7 december 2016¹⁹ och de meddelanden om utveckling av skolan och utbildning av hög kvalitet²⁰ och modernisering av den högre utbildningen²¹ som följde i maj 2017 underströk kommissionen ytterligare behovet av att investera i kompetensutveckling och främja ambitioner på detta område.

I rådets rekommendation som antogs i december 2016, *Kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna* rekommenderas att vuxna med låg kompetens-, kunskaps- och färdighetsnivå ges möjlighet att i enlighet med deras individuella behov uppnå en miniminivå av läs- och skrivkunskaper, matematikkunskaper och digital kompetens, eller en vidare uppsättning kunskaper, färdigheter och kompetenser på grundval av rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande från 2006.

I rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande²² uppmanades medlemsstaterna att senast 2018, i enlighet med nationella omständigheter och särdrag och som de finner lämpligt, införa förfaranden för validering av

¹⁶ 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) – Nya prioriteringar för det europeiska utbildningssamarbetet [EUT 2015/C417/04](#)

¹⁷ COM(2017) 673, se fotnot 6.

¹⁸ Kommissionens meddelande om en ny kompetensagenda för Europa, [COM\(2016\)381](#)

¹⁹ Meddelande från kommissionen: Att investera i Europas unga, COM(2016)940; Meddelande från kommissionen: Förbättra och modernisera utbildningen, [COM\(2016\)941](#)

²⁰ Meddelande från kommissionen: Utveckling av skolan och utbildning av hög kvalitet för en bra start i livet, [COM\(2017\)248](#)

²¹ Meddelande från kommissionen om en ny EU-agenda för högre utbildning, [COM\(2017\)247](#)

²² Rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande, [EUT /C398/01](#)

icke-formellt och informellt lärande som gör det möjligt för enskilda att få kunskaper, färdigheter och kompetens som har förvärvats genom sådant lärande validerade och att erhålla en fullständig eller, i tillämpliga fall, partiell kvalifikation.

Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande²³ ger en gemensam referensram för att hjälpa individer och organisationer att jämföra olika kvalifikationssystem och nivåer av kvalifikationer i dessa system.

Ramen för Europass²⁴ hjälper människor att kommunicera och bättre beskriva sina kompetenser och kvalifikationer.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

I sitt meddelande om att stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur understryker kommissionen att utbildning utgör grunden för produktiva och kreativa arbetstagare och i längden en motståndskraftig ekonomi. I den betonas behovet av att investera i människor, i deras kompetenser och möjligheter. Det hänvisas särskilt till behovet att öka insatserna för att stödja utvecklingen av nyckelkompetenser²⁵.

I den europeiska pelaren för sociala rättigheter understryks att var och en har ”rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet” och ”rätt till vidareutbildning eller omskolning”²⁶.

I förslaget till rådsrekommendationen om gemensamma värden, inkluderande utbildning och den europeiska dimensionen i undervisningen²⁷ framhålls särskilt medborgerlig kompetens, såsom framgår av bilagan till denna rekommendation. Där fastställs ett antal åtgärder som medlemsländerna kan vidta med hjälp från EU.

I meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en handlingsplan för digital utbildning²⁸ fastställs hur utbildningssystemen kan bättre utnyttja innovation och digital teknik och stödja utvecklingen av relevanta digitala kompetenser som behövs i privatlivet och i arbetslivet i en tid av snabba digitala förändringar. Handlingsplanen för digital utbildning har särskilt fokus på den grundläggande utbildningen och omfattar skolor, yrkesutbildning och högre utbildning.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Initiativet överensstämmer med artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). I artikel 165 anges att unionen ska bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens

²³ Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om validering av icke-formellt och informellt lärande, [EUT/C189/15](#)

²⁴ Europaparlamentets och rådets beslut om en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter (Europass), [2004/2241/EG](#)

²⁵ COM(2017) 673, se fotnot 6.

²⁶ COM(2017) 250, se fotnot 11.

²⁷ COM(2018) 23

²⁸ COM(2018) 22

organisation. Enligt artikel 166 i EUF-fördraget ska unionen genomföra en yrkesutbildningspolitik som ska understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.

Initiativet innebär ingen utökning av EU:s föreskrivande befogenheter eller bindande åtaganden för medlemsstaterna. Medlemsstaterna beslutar hur de genomför denna rekommendation i enlighet med sina nationella omständigheter.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Även om många medlemsländer har sina egna nationella kompetensramar som ger vägledning i utbildningsfrågor sker det idag ett begränsat utbyte av god praxis för att ytterligare stödja kompetensorienterad undervisning och inläring.

Mervärdet i denna rekommendation på EU-nivå ligger i EU:s förmåga att

- formulera en gemensam referensram för de nyckelkompetenser som behövs,
- främja en samsyn på livslångt lärande,
- underlätta utbyte av kunskap, expertis och god praxis,
- stödja insatser på EU-nivå för att främja kompetensutveckling,
- stödja utvecklingen av kompetensramar som hjälper till att definiera resultaten av lärande och utgör en grund för bedömning av valideringspraxis, och
- stödja utvärderingen av kompetensutveckling och övervaka framstegen på EU-nivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget stärker en gemensam förståelse av nyckelkompetenser för livslångt lärande och lägger grunderna för ett utbyte mellan medlemsländerna och kommissionen av god praxis och för utveckling av strategier på såväl nationell nivå som EU-nivå till stöd för förvärvandet av nyckelkompetenser. Förslaget omfattar alla utbildningsnivåer, formellt, icke-formellt och informellt lärande och alla åldersgrupper. Eftersom de åtaganden som medlemsländerna kommer att göra är av frivillig natur och eftersom varje medlemsland avgör vilken strategi de ska använda anses åtgärden vara proportionerlig.

- **Val av instrument**

För att bidra till de mål som avses i artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får enligt det fördraget rekommendationer antas av rådet på förslag från kommissionen.

En rådsrekommendation är ett lämpligt instrument på utbildningsområdet, där EU har en stödjande befogenhet, och det är ett instrument som ofta används för åtgärder på EU-nivå på detta område. Som rättsligt instrument markerar det medlemsstaternas åtaganden när det gäller de åtgärder som förs fram i texten och ger en starkare politisk grund för samarbete på detta område, samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas befogenhet på utbildningsområdet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Med början vid utbildnings- och ungdomsforumet i oktober 2016 har en rad särskilda samrådsmöten och expertseminarier hållits. Översynen av rådets rekommendation om nyckelkompetenser från 2006 har också diskuterats brett med företrädare för medlemsländerna vid möten i högnivågruppen för Utbildning 2020 och möten med generaldirektörer för skolundervisning, yrkesutbildning och högre utbildning samt med rådgivande kommittén för yrkesinriktad utbildning, kulturkommittén och rådgivande gruppen för ungdomspasset.

Ett offentligt samråd, som var tillgängligt på nätet mellan den 22 februari och den 19 maj 2017, gav nästan 500 svar samt 69 ståndpunktsdokument. Många deltog, från utbildningsministerier till icke-statliga aktörer. Samrådsförfarandet avslutades med en konferens i Bryssel den 14 juni 2017²⁹.

Samrådet bekräftar betydelsen av en europeisk referensram för nyckelkompetenser. De svarande bekräftade att den behöver uppdateras för att avspegla den politiska, sociala, ekonomiska, ekologiska och tekniska utvecklingen de senaste tio åren.

Från det offentliga samrådet drogs följande centrala slutsatser:

- Majoriteten av de svarande uppfattar referensramen som ett relevant verktyg för utbildning och lärande (77 %).
- Majoriteten av deltagarna ser ett behov av att genomföra smärre förändringar i referensramen (65 %).
- De svarande framhåller behovet av att ytterligare stödja användningen av referensramen och
- stödja kompetensorienterad utbildning och inläring i EU.

Samrådet på nätet, ståndpunktsdokumenten och samrådsmöten och konferenser underströk behovet av att

- möta kompetenskraven när det gäller läskunnighet, språk och kommunikationer i dagens mångspråkiga och mångkulturella samhällen,
- möta de snabba förändringarna i digitala och tekniska miljöer genom att uppdatera definitionen av digital kompetens. Denna uppdatering bör omfatta erfarenheter från att utveckla och stödja användningen av ramverket för digital kompetens, som används brett³⁰,
- ytterligare förbättra utvecklingen av kompetens inom matematik, naturvetenskap och teknik,

²⁹ Europeiska kommissionen (2017): *Report on the results of the stakeholder consultation* https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/2017-key-competences-consultation-review_en.pdf

³⁰ Europeiska kommissionen (2014): *The Digital Competence Framework*, <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework>

- understryka vikten av personlig och social kompetens, som ibland kallas ”livskunskap” eller ”socio-emotionell” och ”mjuk” kompetens, eftersom det hjälper individer att hantera osäkerhet och förändring. Färdigheter som kritiskt tänkande, samarbetsförmåga, problemlösning och interkulturella färdigheter föreslås stärkas ytterligare i referensramen,
- understryka hållbarheten i rekommendationen efter FN:s årtionde för utbildning för hållbar utveckling (2005 – 2014) och med tanke på de globala målen för hållbar utveckling, även för utbildning, för 2030,
- framhålla medborgerlig kompetens och den roll som medborgarskap, delade värderingar och mänskliga rättigheter spelar. Det blir allt viktigare att stärka individens möjlighet att agera som en ansvarsfull, aktiv människa och bidra till ett fredligt, tolerant, inkluderande och säkert samhälle. Ur det perspektivet föreslås det också att stärka människors mediekompetens och interkulturella färdigheter,
- lyfta fram kreativitet samt förmågan att planera och driva processer och att hantera risker som en del av ett välgrundat beslutsfattande och som väsentliga inslag i entreprenörskompetensen. Man föredrog att den uppdaterade definitionen anpassas till ramverket EntreComp³¹, och
- beakta fler nutida former av kulturella uttryck och även ge människor möjlighet att utveckla den egna kulturella identiteten. En positiv och öppen attityd till andra kulturer och till kulturella olikheter bör framhållas.

Samrådet bekräftade att referensramen i stor utsträckning hade använts för formell utbildning på grundskole- och gymnasienivå. Det behövs därför en starkare anknytning till andra typer av utbildning som förskoleverksamhet och barnomsorg, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning och icke-formellt lärande.

För att ytterligare stödja användningen av referensramen föreslogs det slutligen att man stärker vägledningen och stödet till utbildningspersonal och utforskar sätt att stödja metoder för bedömningar, både som ett inslag i undervisnings- och inlärningsprocesserna och för styrningen av utbildningen.

• **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Förslaget är baserat på ett brett underlag av rapporter och undersökningar om effekterna av rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande från 2006, därmed sammanhängande reformer i medlemsländerna och relevanta EU-finansierade projekt. Den gemensamma lägesrapporten från rådet och Europeiska kommissionen 2010 undersökte medlemsstaternas första erfarenheter när de övergick till en kompetensorienterad läroplan inom utbildningen³². Slutsatserna som drogs av KeyCoNet³³, ett europeiskt politiskt nätverk om utveckling av nyckelkompetenser i skolan, och i Eurydice-nätverkets rapport³⁴ från 2012 ger en bra översikt över användningen av referensramen inom skolan. Rapporter från

³¹ Europeiska kommissionen (2017): *The Entrepreneurship Competence Framework*, <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/euro-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework>

³² Gemensam lägesrapport från rådet och kommissionen om genomförandet av arbetsprogrammet Utbildning 2010, [2010/C 117/01](https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/euro-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework)

³³ *Key Competence Development in Europe. Catalogue of Initiatives*, <http://keyconet.eun.org>

³⁴ Europeiska kommissionen (2012): *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy*, https://www.ddooss.org/informes/School_in_Europe.pdf

Cedefop³⁵ redovisar i vilken utsträckning referensramverket spelat en roll inom yrkesutbildningen.

Det samlades också in belägg genom de undersökningar som gjordes inför översynen, bland annat en litteraturöversikt om användningen av den europeiska referensramen och en jämförande analys av internationella och nationella kompetensramar³⁶.

För specifika kompetenser använde man sig av undersökningar och rapporter om respektive område, som exempelvis aktuella rapporter om läskunnighet och språkinlärning³⁷, naturvetenskaplig utbildning³⁸, social och emotionell utbildning³⁹, medborgarutbildning⁴⁰, utbildning i entreprenörskap⁴¹, samhällskompetens och medborgarkompetens⁴² samt kulturell medvetenhet och uttrycksförmåga⁴³.

Vid översynen tog man också del av rapporter och undersökningar från OECD, Unesco och Europarådet som arbetar med att definiera kompetensramar på området för utbildning och lärande⁴⁴. En annan relevant informationskälla var det arbete som gjorts av gemensamma forskningscentrumet (JRC), särskilt i fråga om digital kompetens och entreprenörskompetens⁴⁵.

- **Konsekvensbedömning**

Någon konsekvensbedömning har inte gjorts eftersom åtgärderna kompletterar medlemsstaternas initiativ och de föreslagna åtgärderna är av frivillig karaktär, och med tanke på omfattningen av de förväntade konsekvenserna. Förslaget har utarbetats på grundval av tidigare undersökningar, samråd med medlemsländerna och ett offentligt samråd.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

³⁵ Cedefop (2015): *Stronger VET for better lives*, <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3067>; CEDEFOP (2016), *Key competences in vocational education and training*, <http://www.cedefop.europa.eu/sv/publications-and-resources/country-reports/key-competences-in-vet>

³⁶ Europeiska kommissionen (2017) *Review of the 2006 framework of key competences for lifelong learning*, en litteraturöversikt; Europeiska kommissionen (2017): *Support of the stakeholder consultation in the context of the Key Competences Review, Report 1: Comparative Analysis of national and international competence frameworks*

³⁷ Europeiska kommissionen (2017): *Rethinking language and linguistic diversity in schools*, https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/rethinking-language-report_en.pdf

³⁸ Europeiska kommissionen (2015), *Science education for responsible citizenship*, http://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_science_education/KI-NA-26-893-EN-N.pdf, Europeiska kommissionen (2011) *Science education in Europe: National policies, practices and research*, http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocand-on-science-education_en.pdf

³⁹ Cefai C., Bartolo P. A., Cavioni V., Downes, P.(2017): *Integrating Social and Emotional Education (SEE) in the School Curriculum across the EU, NESET II report*, Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, ännu ej publicerad

⁴⁰ Europeiska kommissionen(2017): *Citizenship Education at School in Europe*, https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/news/20171106-citizenship-education-school-europe-2017_sv

⁴¹ Europeiska kommissionen(2016): *Entrepreneurship Education at School in Europe*, <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/4/45/195EN.pdf>

⁴² IEA (2017): *International Civic and Citizenship Study (ICCS)*, ännu ej publicerad JRC (2011): *Civic Competence Composite Indicator (CCCI-2): Measuring Young People's Civic Competence across Europe based on the IEA International Citizenship and Civic Education study*, <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC68398/lbna25182enn.pdf>

⁴³ Europeiska kommissionen (2016): *Cultural Awareness and Expression Handbook*, <https://publications.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/6066c082-e68a-11e5-8a50-01aa75ed71a1>

⁴⁴ Unesco *Global Citizenship Education*, <https://en.unesco.org/gced>; Europarådets kompetensram för en demokratiskultur; OECD: *Utbildning 2030*, <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

⁴⁵ Ramverket för digital kompetens och Ramverket för entreprenörskompetens, se fotnoterna 30 och 31

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta initiativ kommer inte att kräva ytterligare resurser från EU:s budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Till stöd för genomförandet föreslår kommissionen att man tillsammans med medlemsländerna tar fram material för stöd och handledning som behandlar de svaga punkterna i genomförandet av kompetensorienterad undervisning och inläring.

Kommissionen avser att rapportera om användningen av rekommendationen inom ramen för det europeiska utbildningssamarbetet.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Bestämmelser som rör medlemsstaterna

Medlemsländerna uppmanas att förstärka utvecklingen av nyckelkompetenser för alla, i synnerhet människor från mindre gynnade förhållanden. De uppmanas också att öka ansträngningarna att i synnerhet förbättra resultaten när det gäller grundläggande färdigheter (läskunnighet, matematikkunskaper och grundläggande digital kompetens), digital kompetens, entreprenörskap, kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik samt språkkunskaper. Medlemsländerna uppmanas att där det behövs stärka sitt stöd för kompetensorienterade strategier för undervisning och inläring i alla utbildnings- och lärandemiljöer.

Förutom en uppdaterad europeisk referensram för nyckelkompetenser föreslås även flera exempel på god praxis som stöder personalen i alla utbildnings- och lärandemiljöer när det gäller kompetensorienterad utbildning och vidareutveckling av bedömningen av nyckelkompetenser. För att stödja utvecklingen av nyckelkompetenser krävs det att man utformar och tillämpar en rad olika stödjande inlärningsmetoder och sammanhang, och medlemsländerna uppmanas att ge sitt stöd för fortsatt utveckling av dessa.

Rekommendationen understryker också behovet av att stödja FN:s mål för hållbar utveckling genom att integrera dem i utbildning och icke-formellt lärande.

Medlemsländerna uppmanas att rapportera om sina erfarenheter och framsteg med att tillhandahålla nyckelkompetenser.

Bestämmelser som rör kommissionen

Kommissionen föreslår att man vidareutvecklar vägledningsmaterial för kompetensorienterade metoder inom utbildning och lärande och att man stöder initiativ för att utveckla och främja utbildning för hållbar utveckling med hänsyn till FN:s fjärde mål för hållbar utveckling om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla⁴⁶.

Kommissionen föreslår att man utvecklar en resultattavla för att följa utvecklingen av nyckelkompetenser och tillhandahålla information om de åtgärder som har genomförts för att

⁴⁶

FN:s mål nr 4 för hållbar utveckling, <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg4>

stödja kompetensutvecklingen. Kommissionen har för avsikt att utveckla ett förslag till framtida europeiska riktmärken för kompetensutveckling med avseende på nästa cykel för den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om nyckelkompetenser för livslångt lärande

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Den första principen i den europeiska pelaren⁴⁷ för sociala rättigheter innebär att var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet. Det framhålls också att var och en har rätt att få individanpassat stöd i rätt tid för att förbättra sina utsikter till anställning eller egenföretagande, att utbilda eller omskola sig, har rätt till fortbildning och att få hjälp med att söka arbete. Att främja kompetensutvecklingen är ett av målen för ett europeiskt utbildningsområde som skulle kunna ta vara på utbildningens och kulturens hela potential som drivkraft för jobb, social rättvisa och ett aktivt medborgarskap och som ett sätt att uppleva den europeiska identiteten i hela dess bredd⁴⁸.
- (2) Det behövs vissa specifika färdigheter och kunskaper för att upprätthålla den nuvarande levnadsstandarden, en hög sysselsättningsgrad och främja den sociala sammanhållningen i morgondagens samhälle och arbetsliv⁴⁹. Att stödja människor så att de kan tillägna sig de färdigheter och kunskaper de behöver för sin personliga utveckling, anställbarhet och delaktighet i samhället bidrar också till att stärka Europas motståndskraft i tider av snabba och djupgående förändringar.
- (3) År 2006 antog Europaparlamentet och Europeiska unionens råd en rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande. I den rekommendationen uppmanades medlemsländerna ”att utveckla tillhandahållande av nyckelkompetenser för alla som en del av strategierna för livslångt lärande, inbegripet av strategierna för att uppnå allmän läskunnighet”, och att använda bilagan ”Nyckelkompetenser för livslångt lärande – en europeisk referensram”⁵⁰. När rekommendationen hade antagits tjänade den som ett referensdokument för utvecklingen av kompetensorienterad utbildning och inläring.

⁴⁷ COM(2017) 250, se fotnot 11.

⁴⁸ COM(2017) 673, se fotnot 6.

⁴⁹ Se Europeiska kommissionens (2017) diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-social-dimension-europe_sv.pdf

⁵⁰ (2006/962/EG), se fotnot 13

- (4) Idag har kompetenskraven förändrats. Fler arbeten har automatiserats, tekniken spelar en större roll på alla områden i arbetslivet och i privatlivet, och entreprenörskompetens och social och medborgerlig kompetens blir allt viktigare för att skapa motståndskraft och förmåga att anpassa sig till förändringar.
- (5) Samtidigt visar internationella undersökningar som Pisa⁵¹ och undersökningar av vuxnas färdigheter (PIAAC)⁵² på en konstant hög andel av tonåringar och vuxna med otillräckliga grundläggande färdigheter. År 2015 hade en av fem elever stora problem med läsning, matematik och naturvetenskap⁵³. I en del länder har upp till en tredjedel av den vuxna befolkningen endast den lägsta nivån av läskunnighet och matematikkunskaper⁵⁴ medan 44% av befolkningen i unionen har låg eller ingen (19%) digital kompetens⁵⁵.
- (6) Följaktligen har det blivit viktigare än någonsin att investera i grundläggande färdigheter. Hög kvalitet på utbildningen, med aktiviteter utanför skolan och ett brett grepp på kompetensutveckling, främjar bättre resultat i grundläggande färdigheter⁵⁶. Dessutom måste man utforska nya vägar till lärande för ett samhälle som blir alltmer rörligt och digitalt⁵⁷. Den digitala tekniken är av betydelse för utbildning och inläring eftersom den ger möjligheter att utveckla mer flexibla miljöer som är anpassade till det rörliga samhällets behov⁵⁸.
- (7) I *En ny kompetensagenda för Europa* aviserades en översyn av 2006 års rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande där man tog fasta på att det första steget för att främja utbildning och icke-formellt lärande är att investera i färdigheter och kunskaper och en uppdaterad samsyn på vilka nyckelkompetenserna är⁵⁹.
- (8) För att möta förändringarna i samhället och ekonomin, återspegla diskussionerna om arbetslivets framtid och följa upp det offentliga samrådet om översynen av 2006 års rekommendation om nyckelkompetenser behöver både den rekommendationen och den europeiska referensramen för nyckelkompetenser för livslångt lärande ses över och uppdateras med ett särskilt fokus på att främja företagandet.
- (9) Att utveckla och validera nyckelkompetenser och tillhandahålla kompetensorienterad utbildning och inläring bör gå hand i hand med god praxis när det gäller att säkerställa bättre stöd till utbildningspersonal i deras arbete och bättre utbildning för dem, att uppdatera metoder och verktyg för bedömning och validering och att införa nya och innovativa former av undervisning och inläring⁶⁰. Denna rekommendation bör därför stödja sig på de erfarenheter som gjorts under de senaste tio åren och inriktas på utmaningar i genomförandet av kompetensorienterad utbildning och inläring.

⁵¹ OECD, Programmet för internationell utvärdering av elevprestationer, <http://www.oecd.org/pisa/>

⁵² OECD, programmet för internationell utvärdering av vuxnas kompetens, <http://www.oecd.org/skills/piaac/>

⁵³ OECD (2016), Pisaresultat 2015, se fotnot 8.

⁵⁴ Europeiska kommissionen (2016), Utbildningsöversikt 2016, se fotnot 9

⁵⁵ Europeiska kommissionens digitala resultattavla för 2017

⁵⁶ OECD (2016), Pisaresultat 2015, se fotnot 8.

⁵⁷ Europeiska kommissionen (2017) Diskussionsunderlag – Hur vi bemöter globaliseringen, se fotnot 4.

⁵⁸ Meddelande från kommissionen: *En ny syn på utbildning: att investera i färdigheter för att uppnå bättre socioekonomiska resultat* [COM\(2012\)669](http://ec.europa.eu/education/policies/2015/04/com2012669)

⁵⁹ COM(2016) 381, se fotnot 18.

⁶⁰ Gemensam lägesrapport från rådet och kommissionen om genomförandet av arbetsprogrammet Utbildning 2010 (2010/C 117/01), se fotnot 32 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) (2015/C 417/04)

- (10) Genom stöd till kompetensvalidering blir det möjligt för individer att få sin kompetens erkänd så att de kan erhålla fullständiga eller, i tillämpliga fall, partiella kvalifikationer⁶¹. Det kan bygga på såväl de befintliga systemen för validering av icke-formellt och informellt lärande som den europeiska referensramen för kvalifikationer⁶², som ger gemensamma ramar för att jämföra kvalifikationer på olika nivåer genom att ange vilken kompetens som krävs för att uppnå dem. Dessutom spelar bedömning en viktig roll för strukturering av inlärningsprocessen och för vägledning som kan hjälpa människor att förbättra sin kompetens med hänsyn till de förändrade kraven på arbetsmarknaden⁶³.
- (11) Den uppsättning nyckelkompetenser som krävs för personlig utveckling, anställbarhet och delaktighet i samhället har utformats inte bara utifrån samhällsutvecklingen och de ekonomiska förändringarna utan även utifrån en rad olika initiativ som genomförts i EU de senaste tio åren. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt att förbättra grundläggande färdigheter, investera i språkinläring, förbättra digital kompetens och entreprenörskompetens, åt betydelsen av gemensamma värderingar för att våra samhällen ska fungera och åt att motivera fler unga människor att söka sig till naturvetenskapliga yrken. Denna utveckling bör avspeglas i referensramen.
- (12) Målsättning 4.7 i målen för hållbar utveckling framhåller behovet av att ”säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling”⁶⁴. Denna ambition har legat till grund för ändringarna av referensramen.
- (13) Att erbjuda språkinläring, vilket blir allt viktigare för moderna samhällen, interkulturell förståelse och samarbete, underlättas av den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS)⁶⁵. Den underlättar identifieringen av de viktigaste elementen för språkkompetens och stöder inlärningsprocessen. Där läggs också grunden för definition av språkkompetenser i allmänhet och detta genomsyrar uppdateringen av referensramen.
- (14) Utvecklingen av ramverken för digital kompetens⁶⁶ och för entreprenörskompetens⁶⁷ har visat sig vara ett värdefullt stöd för kompetensutveckling. Dessutom beskriver Europarådets kompetensram för en demokratiskultur⁶⁸ en rad värderingar, färdigheter och attityder som behövs för att på ett lämpligt sätt kunna delta i ett demokratiskt samhälle. Dessa ramverk har tagits i beaktande vid uppdateringen av referensramen.
- (15) För att uppmuntra unga att söka sig till yrken inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik har olika initiativ inom EU börjat närmare knyta

⁶¹ EUT C 398/01, se fotnot 22

⁶² EUT C 189/15, se fotnot 23

⁶³ Rådets resolution av den 28 maj 2004 om förstärkning av politik, system och praxis på området livslång vägledning, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/educ/104236.pdf Rådets resolution av den 21 november 2008 om bättre integrering av livslång vägledning i strategierna för livslångt lärande

⁶⁴ FN, Resolution antagen av generalförsamlingen den 25 september 2015: Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁶⁵ Gemensam europeisk referensram för språk (GERS), <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>

⁶⁶ Ramverket för digital kompetens, se fotnot 30

⁶⁷ Ramverket för entreprenörskompetens, se fotnot 31

⁶⁸ *Competences for democratic culture - Living together as equals in culturally diverse democratic societies* (2016) <https://rm.coe.int/16806ccc07>

samman den naturvetenskapliga utbildningen med humaniora och andra ämnen med hjälp av efterforskningsbaserad pedagogik och genom kontakter med en rad sociala aktörer och branscher⁶⁹. Definitionen av kompetens inom naturvetenskap, teknik, och matematik har inte ändrats mycket genom åren men det blir allt viktigare att främja kompetensutvecklingen på detta område, vilket bör avspeglas i denna rekommendation.

- (16) Det icke-formella lärandets betydelse och relevans har visats tydligt genom erfarenheterna av ungdomsarbete, volontärarbete och idrott på gräsrotsnivå. Icke-formellt lärande spelar en viktig roll i utvecklingen av väsentliga sociala, kommunikativa och kognitiva färdigheter, däribland kritiskt tänkande, analysförmåga, kreativitet, problemlösning och motståndskraft. Färdigheter som dessa underlättar unga människors inträde i vuxenlivet, arbetslivet och ett aktivt medborgarskap⁷⁰. Bättre samarbete mellan olika lärandemiljöer främjar en mångfald av inlärningsmetoder och sammanhang⁷¹.
- (17) När man inriktar sig på utveckling av nyckelkompetenser i ett perspektiv av livslångt lärande bör stöd garanteras på alla nivåer av utbildning, yrkesutbildning och lärande: utveckling av förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet⁷², ytterligare förbättring av skolan och garantier för högkvalitativ undervisning⁷³, tillhandahållande av kompetenshöjningsvägar för lågutbildade vuxna⁷⁴, ytterligare utveckling av den grundläggande och fortsatta yrkesutbildningen⁷⁵ och modernisering den högre utbildningen⁷⁶.
- (18) Denna rekommendation bör omfatta en rad olika formella och icke-formella utbildnings- och lärandemiljöer i ett perspektiv av livslångt lärande och lägga grunden till en gemensam syn på kompetens som kan underlätta övergångar och främja samarbete mellan dessa olika lärandemiljöer. Den innehåller god praxis som kan tillgodose behoven hos utbildningspersonalen, inklusive lärare, utbildare, lärarutbildare, skolledare, anställda med uppgift att utbilda kollegor, forskare och lärare på universitetsnivå, ungdomsledare och vuxenutbildare, och hos arbetsgivare och berörda parter på arbetsmarknaden. Denna rekommendation vänder sig också till institutioner och organisationer, däribland arbetsmarknadens parter och det civila samhället, som vägleder och stöder människor så att de kan bygga upp sin kompetens från tidig ålder och under hela livet.
- (19) Denna rekommendation respekterar fullt ut subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

⁶⁹ Europeiska kommissionen (2014), *Science education for responsible citizenship*, se fotnot 38.

⁷⁰ Rådets slutsatser om ungdomsarbetets roll till stöd för ungdomars utveckling av viktiga livskunskaper som underlättar en lyckad övergång till vuxenlivet, ett aktivt medborgarskap och arbetslivet (22 maj 2017), <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9547-2017-INIT/sv/pdf>

⁷¹ Rådets slutsatser om att stärka det sektorsövergripande politiska samarbetet för att effektivt hantera socioekonomiska utmaningar för ungdomar (27 maj 2015) [2015/C 172/03](http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9547-2017-INIT/sv/pdf)

⁷² Rådets slutsatser om förskoleverksamhetens och den primära utbildningens roll när det gäller att främja kreativitet, innovation och digital kompetens (27 maj 2015) [2015/C 172/05](http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9547-2017-INIT/sv/pdf)

⁷³ COM(2017) 248, se fotnot 20.

⁷⁴ Rådets rekommendation av den 19 december 2016 om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224\(01\)&qid=1516093253164&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224(01)&qid=1516093253164&from=EN)

⁷⁵ [EUT 2015 C 417/04](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224(01)&qid=1516093253164&from=EN), bilaga II.

⁷⁶ COM(2017) 247, se fotnot 21.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS

att medlemsstaterna

1. stöder rätten till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande och garanterar att alla får möjlighet att utveckla nyckelkompetenser genom att till fullo använda *Nyckelkompetenser för livslångt lärande – en europeisk referensram* enligt bilagan,
- 1.1. stärker utvecklingen av nyckelkompetenser från tidig ålder och för alla individer som en del i de nationella strategierna för livslångt lärande, och
- 1.2. stöder ungdomar och vuxna som är mindre gynnade eller har särskilda behov så att de kan nå sin fulla potential,
2. stöder utvecklingen av nyckelkompetenser med särskild uppmärksamhet på att
- 2.1. förbättra resultaten i grundläggande färdigheter (läskunnighet, matematikkunskaper och grundläggande digital kompetens) som en grundval för vidareutbildning och deltagande i samhället,
- 2.2. främja kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik och vidta åtgärder för att uppmuntra unga att söka sig till yrken inom dessa områden,
- 2.3. öka och förbättra nivån på digital kompetens på alla utbildningsnivåer inom alla befolkningsgrupper,
- 2.4. stimulera entreprenörskompetens, kreativitet och initiativförmåga särskilt hos ungdomar, bland annat genom att öka möjligheterna för elever att få erfarenhet av företagande åtminstone en gång under grundskole- och gymnasieutbildningen, och
- 2.5. höja den språkliga kompetensen och stödja dem som lär sig olika språk som är relevanta för deras arbete och privatliv,
3. gör det lättare för människor att tillägna sig nyckelkompetenser genom att använda god praxis för att stödja utvecklingen av de nyckelkompetenser som återges i bilagan, särskilt genom att
- 3.1. främja olika inlärningsmetoder och sammanhang, bland annat genom adekvat användning av digital teknik i olika utbildnings- och lärandemiljöer,
- 3.2. ge stöd till utbildningspersonal i fråga om kompetensorienterat livslångt lärande inom olika utbildnings- och lärandemiljöer,
- 3.3. stödja och vidareutveckla bedömning och validering av nyckelkompetenser,
- 3.4. stärka samarbete mellan utbildnings- och lärandemiljöer på alla nivåer och på alla områden för att förbättra kontinuiteten i individernas kompetensutveckling och utvecklingen av innovativa inlärningsmetoder,
- 3.5. stärka verktyg, resurser och vägledning inom utbildning, i arbetslivet och andra lärandemiljöer för att hjälpa individer att hantera sitt livslånga lärande,
4. integrerar ambitionerna i FN:s mål för hållbar utveckling med utbildning och inlärning, och
5. rapporterar om erfarenheter och framsteg i arbetet med att främja nyckelkompetenser inom alla utbildningssektorer, även det icke-formella lärandet.

HÄRIGENOM VÄLKOMNAS ATT KOMMISSIONEN

6. stöder genomförandet av rekommendationen och användningen av den europeiska referensramen genom att underlätta ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna och tillsammans med medlemsstaterna utveckla referensmaterial och verktyg som
 - 6.1. ramar för särskilda kompetenser som underlättar utveckling och bedömning av behörigheter⁷⁷,
 - 6.2. evidensbaserat vägledningsmaterial om nya former för inläring och stödinsatser,
 - 6.3. stödverktyg för utbildningspersonal och andra aktörer, som storskaliga öppna nätkurser, självbedömningsverktyg⁷⁸, nätverk, däribland eTwinning och webbplattformen för vuxenutbildning i Europa (Epale), och
 - 6.4. strategier för bedömning och validering av nyckelkompetenser i uppföljningen av arbetet i samband med den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020)⁷⁹,
7. stöder initiativ för att ytterligare utveckla och främja utbildning för hållbar utveckling med hänsyn till FN:s fjärde mål för hållbar utveckling om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla⁸⁰, och
8. överväger möjligheten att ta fram en resultattavla för tillhandahållandet av kompetensorienterad utbildning och inläring och för kompetensutveckling inom EU.

Denna rekommendation ersätter Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (2006/962/EG)

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁷⁷ Baserade på de erfarenheter och den expertis som utvecklats vid utarbetandet av den gemensamma europeiska referensramen för språk, ramverket för digital kompetens och ramverket för entreprenörskompetens.

⁷⁸ Som ramverket för digital kompetens, se fotnot 30.

⁷⁹ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, Bedömning av nyckelkompetenser i den grundläggande utbildningen och utbildning: politiska riktlinjer SWD (2012) 371.

⁸⁰ FN:s mål nr 4 för hållbar utveckling, se fotnot 44.